

03719

Saksbehandler: Kjetil Hansen			
Sakens hjemmelsgrunnlag: Plan- og bygningsloven			
Jnr. Ref:	Arkiv: Gnr.	Klageadgang: Ja	Off. dok: Ja

KYSTPLAN HELGELAND – FELLES KOMMUNEDELPLAN – PLANFORSLAG TIL 2.GANGS OFFENTLIG ETTERSYN/HØRING.

Bakgrunn

Kystplan Helgeland er et samarbeidsprosjekt mellom i utgangspunktet 13 kystkommuner på Helgeland, hvor prosjektets målsetting er å samarbeide om en interkommunal plan for sjøarealene i de 13 kommunene.

Planarbeidet ble startet opp i 2013, og kommunestyret i Rødøy vedtok i møte den 23.10.13 at Rødøy kommune skulle delta i dette prosjektet, med mål om å få utarbeidet en felles kystsoneplan for Helgelandskysten.

Prosjektet har vært støttet økonomisk av Nordland Fylkeskommune.

Noen av kommunene har underveis meldt seg ut, og pr. i dag inngår i samarbeidet kommunene:

Bindal, Sømna, Vega, Vevelstad, Herøy, Dønna, Nesna, Leirfjord, Træna, Lurøy og Rødøy. (Lurøy har nettopp meldt seg ut, og skal nå vedta sin del av planen som en egen kommunedelplan. De har uttrykt at de ønsker å få sin del inn i Kystplan Helgeland igjen dersom arbeidet med denne fører frem).

Tidligere planprosess og behandling

Planarbeidet har dessverre tatt svært lang tid, og har også stått stille i lange perioder. Det er nok flere årsaker til det, men slik saksbehandler ser det er nok hovedårsaken for dårlig kompetanse i ledelsen av prosjektet og manglende målrettet styring og drivkraft.

Sommeren 2016 ble et planforslag med planbestemmelser, plankart etc. sendt ut på offentlig ettersyn/høring. Det kom inn innsigelser til planforslaget fra flere hold, deriblant fra Fylkesmannen i Nordland og NVE.

En del av innretningen til planforslaget fra 2016 var at store deler av sjøområdene var lagt ut til fellesområder der akvakultur inngikk som en del av arealformålet (fellesområder med A).

Videre prosess og revidert planforslag

I ettertid har det vært jobbet med å tilpasse planforslaget slik at innsigelsene kunne frafalles.

NVE hadde fremmet innsigelse mot manglende ivaretagelse av skredfare i planen.

Dette er nå ivare tatt ved at det i planbestemmelsene er tatt inn bestemmelser som ivaretar hensynet til skredfare (kvikkleireskred etc.).

Det er nå også tatt inn bestemmelser som sikrer reindriftens flytteleier i vann (svømmeleier), da fylkesmannen hadde fremmet innsigelse på bakgrunn av manglende bestemmelser ang. dette.

Videre er det gjort tiltak i fellesområdene ved at det er tatt inn bestemmelse om at akvakultur ikke tillates etablert i områder som er grunnere enn 20 meter. Kun fortøyninger tillates i disse områdene.

Med de endringer og tilpasninger som er nevnt over mener en at en nå har et planforslag som det bør kunne være mulig å få igjennom uten innsigelser.

Da det er foretatt såvidt omfattende endringer i det opprinnelige planforslaget, skal planforslaget nå sendes ut på ny 2. gangs høringsrunde, med sedvanlig høringsfrist på 6 uker.

Det er videre et mål at planforslaget skal være sluttbehandlet og godkjent i kommunene i løpet av juni 2019.

I de årene som har gått siden det opprinnelige planforslaget ble sendt på høring(sommeren 2016), er det kommet inn 3 søknader om akvakulturlokaliteter i Rødøy som ikke var med i det opprinnelige planforslaget fra 2016.

Nordland Fylkeskommune har sendt ut disse på høring, og kommunestyret i Rødøy har gitt uttalelse til søknadene.

Dette er søknader på følgende lokaliteter:

- Blekvær
- Lyngvær
- Håvær
- (Kjølsvyvær er også en ny lokalitet, men var med i planforslaget av 2016)

Kommunestyret i Rødøy har gitt positiv uttalelse til alle disse søknadene, men behandlingen har dratt ut, og det er pr. dags dato ikke gitt tillatelse til etablering av akvakultur på noen av disse nye omsøkte lokalitetene.

En har valgt å legge disse lokalitetene inn som *nye akvakulturlokaliteter* i det planforslaget som nå skal ut på høringsrunde. Se plankart.

Eksisterende kystsoneplan for Rødøy(fra 2001) inneholder mange områder for akvakultur som ikke lenger er aktuelle(grunne områder etc., fra 1995/2001). Disse er tatt ut av det foreliggende planforslaget til Kystplan Helgeland, og det er kun dagens godkjente lokaliteter som er tatt med videre, samt de ovenfor nevnte omsøkte.

Ellers har en beholdt innretningen i dagens kystsoneplan, der det meste av arealene er satt av til fellesområder der også akvakultur inngår. Slik sett er det - for Rødøy kommunes del - ingen store prinsipielle endringer i forhold til dagens gjeldende kystsoneplan.

Planforslaget består av følgende dokumenter:

- Plankart, datert 29.01.2019.
- Planbeskrivelse, datert 15.02.2019(Kystplan Helgeland Del 1).
- Bestemmelser og retningslinjer, datert 15.02.2019.

Det arbeides nå med finpussing av plandokumentene og plankartet(ved prosjektleder og «kartmann»), og det vil foreligge endelig versjon pr. 12.04.19 på «Nordlandsatlas». Link vil legges på kommunens nettside når disse reviderte endelige dokumentene er klare.

Vurdering

Det tilrås at Rødøy kommune sender det reviderte foreliggende forslag til felles kystsoneplan – Kystplan Helgeland – ut på 2. gangs offentlig ettersyn/høring i 6 uker.

Vedleggsliste:

- Plankart, datert 29.01.2019, Kystplan Helgeland.
- Planbeskrivelse, datert 15.02.2019(Kystplan Helgeland Del 1).
- Bestemmelser og retningslinjer, datert 15.02.2019, Kystplan Helgeland.

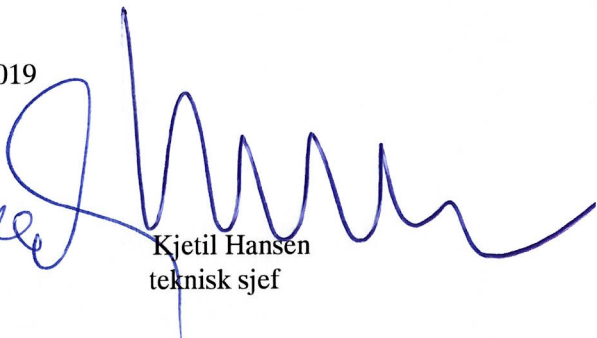
Rådmannen fremmer slik innstilling:

I medhold av Plan- og bygningslovens § 9 og § 11-14 vedtar Rødøy kommune å legge det foreliggende planforslaget for interkommunal kystsoneplan - *Kystplan Helgeland* - med planbeskrivelse(15.02.19), bestemmelser(15.02.19) og plankart(29.01.19), ut til offentlig ettersyn i 6 uker.

Rødøy kommune, den 28. mars 2019

Kitt Grønningsæter
Rådmann

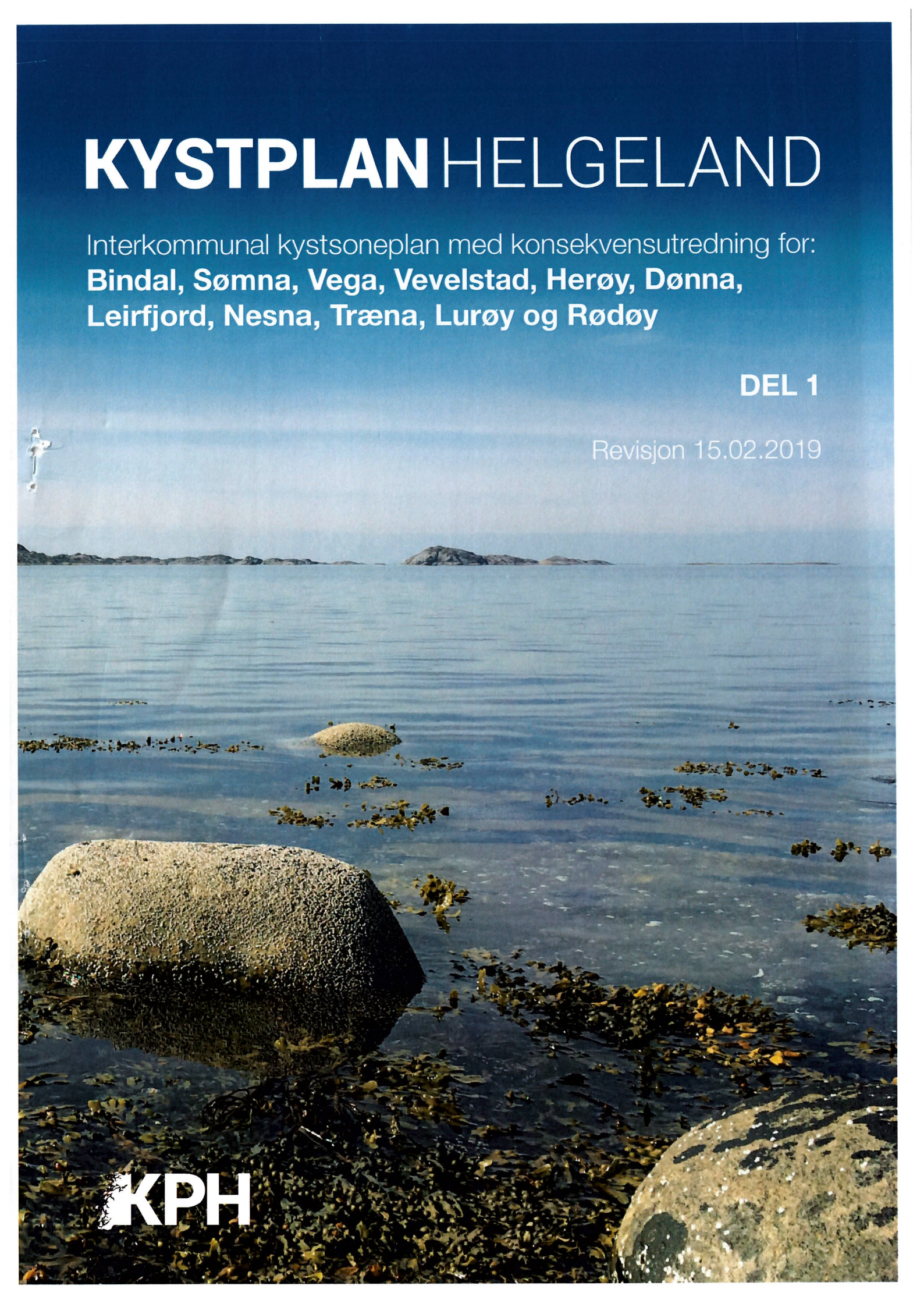
Kjetil Hansen
teknisk sjef

KYSTPLAN HELGELAND

Interkommunal kystsoneplan med konsekvensutredning for:
**Bindal, Sømna, Vega, Vevelstad, Herøy, Dønna,
Leirfjord, Nesna, Træna, Lurøy og Rødøy**

DEL 1

Revisjon 15.02.2019

KPH

DEL 1: Plandokument

DEL 2: Overordnet konsekvensutredning og konsekvensutredning av enkelttiltak

KYSTPLAN HELGELAND

Interkommunal kystsoneplan med konsekvensutredning for: Bindal, Sømna, Vega, Vevelstad, Herøy, Dønna, Leirfjord, Nesna, Træna, Lurøy og Rødøy.

VEGA/01.05.2016. REVISJON 15.02.2019.

Prosjekteier: SØR-HELGELAND REGIONRÅD

Prosjektleder: MONA GILSTAD

GIS-medarbeider: HÅVARD HAMMERSTAD / JAN CHRISTER TORVIK, ARKON AS

Finansiert av: NORDLAND FYLKESKOMMUNE, SØR-HELGELAND REGIONRÅD, HELGELAND REGIONRÅD, INDRE HELGELAND REGIONRÅD.

Forfatter: MONA GILSTAD

Utforming: GAUTE HAUGLID-FORMO

Forsidefoto: GAUTE HAUGLID-FORMO

DEL 1:
KYSTPLAN HELGELAND 2018–2022

Plandokument

Revisjon 15.02.2019

FORORD

Helgelandskysten er en felles ressurs for befolkningen og inngrep i en kommune vil kunne ha konsekvenser også for nabokommunene da havstrømmer kontinuerlig forflytter vannmassene. Planleggingen av kystsonen er en viktig del av å skape gode rammebetingelser for en bærekraftig vekst på Helgelandskysten. En helhetlig arealplanlegging og samordning av de ulike interessene i kystsonen er essensielt i arbeidet for å legge til rette for fremtidig utvikling i regionen. På denne bakgrunn har "Kystplan Helgeland" og 11 kystkommuner gjennomført en felles kystsoneplanlegging med felles planprogram, utredninger og kunnskapsgrunnlag, felles sømløst plankart med bestemmelser og retningslinjer, felles planbeskrivelse med overordnet KU danner grunnlaget for juridisk bindende arealplaner i sjø.

Kystsoneplan Helgeland (KPH) er en plan for sjøarealene på Helgeland som gir en enhetlig arealforvaltning med like krav og bestemmelser i alle 11 kommuner. Planen er sett i sammenheng med tidligere arealplaner og den oppdaterer arealformål og bestemmelser til dagens lovverk.

KPH er en arealplan for kommunenes sjøområder. KPH er en del av kommunenes overordnede styringsdokumenter som gir rammer for utvikling av Helgelandskysten og for forvaltning av arealressursene. KPH skal fungere som en informasjons- og planleggingskilde for kommunenes innbyggere, for folkevalgte og administrasjonen i kommunene, for organisasjoner, samt næringsliv og sentrale forvaltningsorganer med flere.

KPH skal ivareta Helgelands biologiske mangfold og økosystem, samt sikre forutsigbarhet for næringslivet og tilrettelegge for bærekraftig utvikling slik at vi kan fortsette å bo å virke på Helgeland.

Arealbruken i kystsonen på Helgeland er sammensatt, og kystsonen er arena for mange ulike aktiviteter og interesser. Utviklingen de siste 10–15 årene har gått i retning av økende konkurranse om arealene i kystsonen og ulike og til dels motstridende interesser og hensyn fører til at det kan oppstå konflikter om disponering av arealer. Ressursene i kystsonen får stadig større betydning for næringsaktivitet og verdiskaping, og kystnæringsenes betydning for verdiskaping forventes å øke.

De viktigste næringsaktivitetene i sjøarealene på Helgeland er fiskeri, havbruk og reiseliv. Den samfunnsmessige verdien av friluftsliv og rekreasjon i kystsonen er betydelig, og samtidig finnes det store biologiske og landskapsmessige kvaliteter i kystsonen som det er viktig å ta vare på. Viktige natur- og friluftslivverdier er ivaretatt i stor grad. Tradisjonell bruk av natur og arealressurser er opprettholdt.

Fiskeressursene er tillagt stor vekt og gytefelt, aktive reketrålfelt og kaste og låsetningsplasser er avsatt i kartet. Oppdrettsnæringen er spredd over hele regionen og er lokalisert i alle kommunene. Storparten av den fisken som produseres på Helgeland slaktes og videreforedles i de to største oppdrettskommunene som er Lurøy og Herøy.

Planlegging og forvaltning av sjøarealer er forskjellig fra landarealene. Fraværet av privat eiendomsrett har gjort sjøen til et flerbruksområde styrt av sektormyndigheter, sektorlover og av regionale myndigheter. Status for kommunale kystsoneplaner etter ny PBL er, i forhold til ulike særlover og statlige sektormyndigheter, lite utprøvd på flere punkter. Sjøarealer omfattes også av en dybde-dimensjon og PBL (2008) har lagt opp til at det kan planlegges tredimensjonalt (3D).

Oppdrettsnæringa opplever arealmangel for videre utvikling og fiskerinæringa opplever at andre næringers arealbehov kan være i konflikt med sin aktivitet. Stadig nye aktører vil bruke kystsonen til for eksempel vindkraft, reiseliv og fisketurisme, mens andre vil verne av hensyn til biologisk mangfold, hensyn til forskning (referanseområder) eller rene estetiske hensyn.

Kommunene i det interkommunale plansamarbeidet er Bindal, Sømna, Vega, Vevelstad, Leirfjord, Herøy, Dønna, Nesna, Lurøy, Træna og Rødøy. Helgeland utgjør ca. 5% av Norges samlede areal med en kystlinje på 9800 km, bestående av ca. 12.500 øyer, holmer og skjær. Planområdet er nærmere 10 000 km², og det er i PBL forutsatt at arealdelen skal ha en overordnet og grovmasket karakter. Unødige detaljer på dette plannivået vil lett øke antall konflikter og svekke muligheten for å få fram hovedprioriteringer og langsiktige strategier.

Arealplanlegging er politikk og politikkkutforming. Når arealplaner vedtas omfordeler ofte store verdier og viktige samfunnshensyn mot hverandre. Det er bare folkevalgte som kan gjøre denne jobben, og myndigheten er gitt av Stortinget under forutsetning av at kommunene ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser i planleggingen. Hvis disse interessene ikke ivaretas kan det komme innsigelser fra sektormyndigheter og regionale myndigheter. Det er nasjonale og regionale føringer om å samarbeide om arealplan i sjø og om å tilrettelegge areal for bærekraftig vekst i havbruksnæringa.

Vi takker Nordland Fylkeskommune som har bidratt med finansiering av KPH. Kommunestyrene/formannskapene og administrasjonene har fortløpende fått orientering om arbeidet med KPH, og det er gjort egne vedtak i den enkelte kommune. Det er viktig å understreke at KPH er en interkommunal plan hvor den enkelte kommune sine kommunestyre gjør egne vedtak for egne sjøareal.

Det er gjennomført 1-3 høringer ved behandlingen av den enkelte kommune. Det er innkommet innsigelser fra flere sektormyndigheter og Fylkesmannen. Innsigelsene er behandlet i kommunene.

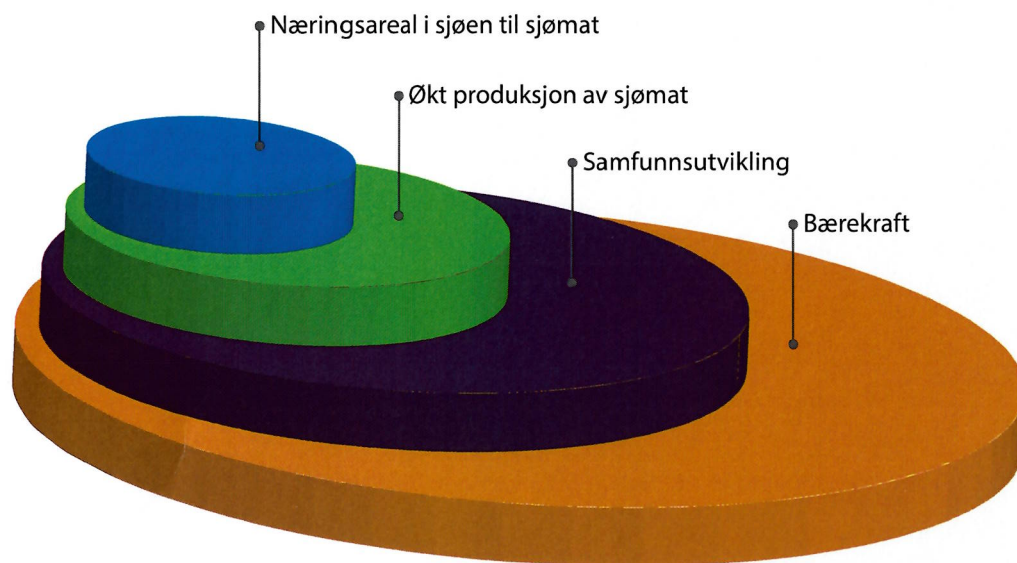
Vega 24.september 2015/1.2.2019

Andre Møller
Ordfører i Vega

Bjørnar Skjæran
Ordfører i Lurøy

Arnt Frode Jensen
Ordfører i Herøy

Carl Einar Isachsen
Ordfører Lurøy

INNHold

FORORD	4
1. PLANBESKRIVELSE	8
1.1 Bakgrunn og formål.....	8
1.2 Viktige hensyn i planleggingen.....	12
1.3 Kort beskrivelse av planområdet.....	13
2. AREALFORMÅL	16
2.1 Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone (PBL § 11-7 nr 6)	17
2.2 Ferdsel og farleder (6100/6200)	18
2.3 Fiske (6300) og kaste- og låsetningsplasser (Lås/6320)	18
2.4 Natur (6600).....	19
2.5 Friluftsliv (6700)	21
2.6 Akvakultur (6400) og kombinert formål akvakultur/ferdsel/fiske (6800)	21
2.7 Kombinerte formål.....	22
2.8 Hensynssoner (§ 11-8 a-f)	22
2.9 Generelle premisser for planarbeidet	24
2.10 Nye og eksisterende arealformål.....	25
3. BESTEMMELSER OG RETNINGSLINJER.....	28
3.1 Planens rettsvirkning	28
3.2. Generelle bestemmelser og retningslinjer.....	29
3.3. Bruk og vern av sjø og vassdrag (6001).....	29
3.4. Fiske (6300)	30
3.5. Akvakultur (6400).....	30
3.6. Naturområder(6600)	30
3.7. Friluftsområder (6700)	31
3.8. Kombinerte formål i sjø og vassdrag med eller uten tilhørende strandsone (6800).....	31
4. PLANKART	32
5. RULLERING AV PLANEN	34
VEDLEGG A: INNSPILL OG MERKNADER TIL PLANPROGRAMMET	35
VEDLEGG B: DETALJERINGSSONER KPH	38
VEDLEGG C: 6800 KOMBINERTE FORMÅL I KPH	42

1. PLANBESKRIVELSE

1.1 Bakgrunn og formål

En oppdatert kystsoneplan er en forutsetning for en bærekraftig vekst i havbruksnæringa. Det vil gi bærekraftig produksjon med bedre oppvekstmiljø og reduksjon i forurensning, lus og sykdom. Større areal avsatt til akvakultur vil også føre til reduksjon i dispensasjoner. Dagens areal som er avsatt til akvakultur ligger ofte grunt og beskyttet og basert på utdatert akvakulturteknologi. Det er dårlig samsvar mellom tilrettelagt areal i planene i forhold til næringens behov for færre og større areal som ligger dypere og mer eksponert.

KPH er en sammenstilling og analyse av kunnskap om Helgelandskysten og hvordan man på best måte kan forvalte sjøarealene samtidig som det gis rom for utvikling. Prosessen med å utarbeide selve planen er sammen med selve planen et viktig informasjons- og kommunikasjonsverktøy. Det er tidligere utarbeidet kystsoneplaner for området i fellesskap. Dagens status er arealplaner i sjø fra 1995 til 2010. Det har foregått samfunns- og arealmessige endringer siden disse ble gitt rettsvirkning. Det er derfor behov for nye og oppdaterte arealplaner i sjøområdene på Helgeland.

KPH vil bidra til at Helgelandskysten beholder og videreutvikler sin posisjon for produksjon av atlantisk laks innenfor rammene for bærekraftig vekst og utvikling av kysten. Det er en nasjonal strategi at havbruksnæringen fortsatt skal gis mulighet til å vokse, med det ufravikelige kravet at veksten skal skje på en bærekraftig måte.

KPH planlegger tredimensjonalt (3D, overfalte bunn og vannsøyle). KPH planlegger områder hvor det ikke er tillatt med akvakultur basert på dybdeanalyse og kartlegging av nasjonale, regionale og lokale interesser. Norsk Institutt for by- og regionforskning dokumenterer at denne plantilnærminga fører til færre innsigelser, mer dynamikk og bedre fleksibilitet (NIBR, 2008). Planens arealdel skal i nødvendig utstrekning vise hensyn og restriksjoner som har betydning for bruken av areal og hensynsoner med tilhørende bestemmelse og retningslinjer.

For å legge til rette for en bærekraftig vekst innen oppdrettsnæringa bør det generelt prioriteres at det åpnes for oppdrettsaktivitet i områder det ikke er lokale, interkommunale, regionale eller nasjonale interesser som må prioriteres høyere og hvor det er dypere enn 20m. En videre vekst innen oppdrettsnæringen forutsetter at det i kystsoneplanene avsettes store nok areal slik at planen har fleksibilitet og dynamikk som kreves for å kunne imøtekomme endringer innen lokalitetsstørrelser og -struktur samt produksjonssoner (St.meld. 16, 2015).

Kystplan Helgeland har følgende hovedmålsettinger:

- Være sentralt beslutningsorgan i saker som berører kommunenes sjøarealer med sikte på bærekraftig bruk av arealer
- På en balansert måte sikre viktige arealer til bærekraftig oppdrett, fiske, naturvern, kulturminnevern, reiseliv og friluftsliv, samt ferdsel
- Være dynamisk og fleksibel i forhold til framtidige behov
- Legge til rette for raskere saksbehandling og unngå dispensasjoner

Arealdelen skal i forhold til miljø, naturressurser og samfunn samordne viktige behov for vern og utbygging, mens bestemmelser og retningslinjer skal gjøre det lettere å utarbeide mer detaljerte planer og raskere å fatte beslutninger i enkeltsaker. Arealdelen er rettslig bindende for alt arbeid og alle tiltak som omfattes av loven, dvs at grunneiere, rettighetshavere og offentlige myndigheter er juridisk bundet av planen.

Planforslaget er utarbeidet etter ny plan- og bygningslov (gjeldende fra 1. juli 2009), og avløser alle tidligere arealplaner i sjø. Ny plan foreslås et tidsperspektiv på 5 år (2018-2022).

Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.

Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser.

Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.

PBL § 1-1 Lovens formål

Planavgrensning og geografisk avgrensning

KPH er en kommunedelplan for kommunenes sjøarealer og vil inngå i den respektive kommuneplanens arealdel. KPH omfatter i hovedsak sjøarealene og kommunene kan jf. Plan- og bygningslovens § 1-2 planlegge sjøarealene ut til en nautisk mil utenfor grunnlinjen. I KPH ble det vurdert som hensiktsmessig å jobbe fra definert kystlinje etter ny kystkontur. Vi har valgt å utelate småbåthavner da de har liten interkommunal betydning.

Kystsoneplanen skal etter endelig vedtak kobles sammen med kommuneplanens arealdel og ved framtidige rullinger er målsetningen å kjøre kun en planprosess for hver kommunes totale areal (sjø og land). Rullering av kystsoneplanen er styrt av PBL kap. 9, interkommunalt samarbeid for gjensidig medvirkning. Likevel er det anledning for en kommune å gjøre endring såframt bestemmelsene i PBL § 9-6 annet ledd følges.

Interkommunalt plansamarbeid

Interkommunalt plansamarbeid omfatter to eller flere kommuner og blir styrt av Kap. 9 i PBL. Samarbeidet kan benyttes når det er av ulike hensyn er ønskelig å samordne planlegging over kommunegrensene. Planarbeidet blir ledet av et styre og hvert kommune-styre treffer endelig planvedtak for sin kommune. Dersom kommunene er uenige om innholdet i et samlet planforslag kan styret eller den enkelte kommune anmode fylkesmannen om å mekle. En kommune kan gå ut av plan samarbeidet etter tre måneders skriftlig varsel. De øvrige kommunene kan fortsette med plansamarbeidet for det området de dekker.

Hele prosessen knyttet til arbeidet har basert seg på et samarbeid med Nordland Fylkeskommune både på politisk og administrativt nivå. Videre har Kystplan Helgeland vært en del av flere samarbeids- og netverksrelasjoner. Vi har hatt samarbeid med Fiskeridirektoratet, Fylkesmannen i Nordland, Kystverket, Kartverket, oppdrettsnæringen, lokale fiskerlag, Nordland Fylkesfiskarlag og FHL. Hvordan disse aktørene har bidratt i arbeidet kan leses i konsekvensutredningen for hvert enkelt utredningstema.

Vedtak av KPH § 9 og § 11

KPH er en interkommunal plan som oppfører seg som § 11-planer på de aller fleste punkter, men som skal vedtas etter § 9. Forskjellene mellom paragrafene er følgende:

- **§ 9-2 Organisering:** "Planarbeidet ledes av et styre"
- **§ 9-3** "For planprosess og innhold i planene"

§

Kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen (kommuneplanens arealdel) som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Det kan utarbeides arealplaner for deler av kommunens område.

Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommuneplanens arealdel skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelse hvor det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivaretatt.

Plankartet skal i nødvendig utstrekning vise hovedformål og hensynssoner for bruk og vern av arealer.

Kommunen kan etter vurdering av eget behov detaljere kommuneplanens arealdel for hele eller deler av kommunens område med nærmere angitte underformål for arealbruk, hensynssoner og bestemmelser, jf. §§ 11-7 til 11-11.

PBL § 11-5. Kommuneplanens arealdel

gjelder reglene for vedkommende plantype, jf. kapittel 11 og 12. Hver kommune har ansvar for at saksbehandlingsreglene følges innenfor sitt område. Hvert kommunestyre treffer endelig planvedtak for sitt område." Paragrafen viser at styret i KPH ikke egentlig har makt, og at hvert kommunestyre har vedtaksmakt. Siden alle forhold om hva den enkelte kommune gjør, og hva den enkelte kommune skal vedta ikke er definert, er § 9 planer svært løse.

- **§ 9-5. Uenighet:** "Er kommunene uenige om innholdet i et samlet planforslag, kan styret eller den enkelte kommune anmode fylkesmannen eller regional planmyndighet om å mekle. En kommune kan med tre måneders skriftlig varsel tre ut av plansamarbeidet. De øvrige kommunene kan fortsette plansamarbeidet for det området de dekker". Planforslaget fremstår som en helhet, og uenigheter skal mekles over.
- **§ 9-6 Gjennomføring og endring:** "Partene i et interkommunalt plansamarbeid bør inngå avtale om gjennomføring av planer som er vedtatt på grunnlag av slikt samarbeid, når det er behov for samordning av bruk av virkemidler for gjennomføring. Dersom en kommune eller regional planmyndighet ensidig ønsker å endre en plan etter kapitlet her, skal de øvrige deltakende og berørte parter få skriftlig varsel om dette før planarbeidet starter." Dersom en kommune eller regional planmyndighet ensidig ønsker å endre en plan etter kapitlet her, skal de øvrige deltakende kommuner få skriftlig varsel om dette før planarbeidet starter. I KPH varsel alle kommunene samtidig om at planarbeidet startet, samt at de vedtok det politisk.

- **§ 11 er en vanlig kommuneplan, og under her ligger kommunedelplan.**
- **Forskjellen mener vi er følgende:** Under § 11 har kommunen all makt når det gjelder endring av sine planer. Under § 9 må kommunene gi beskjed til de andre kommunene om at de skal gjøre endringer. Kommunestyrene er suverene i sine vedtak, og kan vedta planen eller ikke, evt. si opp samarbeidet med 3 mnd oppsigelse. Det er i praksis kun § 9-6 som står i vegen for at planen kan fungere på akkurat samme måte som en kommunedelplan vedtatt etter § 11. Det betyr at kommunene under § 9 vil få en konkret, lovfestet konsekvens: samtlige samarbeidskommuner blir å anse som parter under høring av planer som berører kysten, når de vedtar å endre planen i et-terkant. Det vil teknisk sett være slik inntil kommunene velger å oppløse den, ved en ny plan som dekker det arealet.

Det er kun § 9-6 som legger føringer og som sier at "du SKAL gjøre noe", mens planen ellers oppfører seg som en § 11-plan for den enkelte kommune.

Organisering av interkommunalt samarbeid

For å utarbeide en god plan og et godt styringsredskap kreves en betydelig innsats. Plansamarbeidet er forankret i de enkelte kommunestyre, planutvalg evt. formannskap i to faser. Første fase var vedtak om å samarbeide om en interkommunal arealplan i sjø (=kystzoneplaner) og i neste fase var det vedtak av selve planprogrammet og at kommunene skulle legge det ut på offentlig høring. 14 kommuner gjorde vedtak på samarbeid i første fase, mens 13 kommuner vedtok et juridisk bindende samarbeid i andre fase.

Sør-Helgeland Regionråd er sekretariat for Kystplan Helgeland. Styringsgruppen besto av Arnt Frode Jensen, ordfører i Herøy, Bjørnar Skjæran/Carl Einar Isachsen, ordfører i Lurøy, André Møller, ordfører i Vega (leder). Marit Bærøe, Fiskeri- og havbruk-snæringens landsforening og Laila Alendal, Nordland Fylkesfiskerlag, Arnt Olsen, Fiskeridirektoratets regionskontor i Brønnøy, Jostein Angell/Olav Eilert Nyholmen/Elisabeth Karlsen/Geir Davidsen, Nordland Fylkeskommune var observatører i styringsgruppen og prosjektleder var Mona Gilstad. Styringsgruppen er ansvarlig for at overordnede strategier gjennomføres, avklarar potensielle konflikter mellom kommunene og representere ulike interesser og innfallsvinkler. Prosjektleder skal være det daglige bindeleddet mellom de kommunene, sektormyndigheter og næringa. Håvard Hammerstad og Jan-Christer Torvik, Arcon AS var engasjert som GIS-kompetanse.

INTERKOMMUNALT SAMARBEID 14 KOMMUNER

Kommune	Vedtak planprogram i kommune-styrene	Positivt vedtak Handlingsplanen for KOM OPP
Herøy	25.06.13	K-styret 22.03.11
Dønna	04.02.14	K-styret 08.03.11
Leirfjord	04.02.14	FMSK 07.02.11
Alstahaug	Temaplan	FMSK/K-styret 13.04./11.05.11
Bindal	25.08.13	FMSK 24.11.10
Sømna	27.08.13	FMSK/K-styret 23.03./14.04.11
Brønnøy	19.11.13	FMSK 30.03.11
Vega	13.02.14	FMSK/K-styret 02.12./16.12.10
Vevelstad	19.02.14	FMSK 13.04.11
Rødøy	23.10.13	K-styret 09.02.11
Træna	05.02.14	K-styret 14.12.11
Vefsn	Når?	K-styret 14.04.11
Lurøy	06.11.13	FMSK 22.06.11
Nesna	28.08.13	K-styret 14.12.11

Plantype og plandokumenter

Vi har valgt å organisere planen som 11 kommuneplandeler som framstår som en sømløst plankart. Kommuneplanens arealdel skal ha en overordnet grovmasket karakter.

Det er plankartet og planbestemmelsene som er juridisk bindende. Plankartet viser hovedtrekkene i arealbruken og de arealmål som er fastlagt i planen. Videre viser plankartet hvilke hensynsoner som gjelder i området. Bestemmelsene utfyller og utdyper arealbruken og innholdet i viste hensynsoner. I tillegg til bestemmelsene er det gitt retningslinjer som ikke til arealforvaltninga som ikke er juridisk bindende.

Planen består av plankart i målestokk 1:50 000 datert 29.04.2016, temakart datert x, bestemmelser og retningslinjer datert 29.04.2016, planbeskrivelse med konsekvensutredning datert 29.04.2016.

Planprosess

I samråd med styringsgruppen ble det utarbeidet et planprogram med informasjon om prosessen og planarbeidet. Planprogrammet ble lagt ut til offentlig ettersyn i 6 uker. Det ble samtidig åpnet for innspill til

KPH som deretter ble vurdert og konsekvensutredet. KPH mottok høringsinnspill fra regionale og statlige myndigheter, lag og organisasjoner og privatpersoner på planprogrammet. Innspill av relevans for planprogrammet og planprosessen samt interkommunale tiltak ble vurdert administrativt, mens konkrete innspill til planarbeidet og forslag til ny arealbruk ble videreformidlet til kommune for lokal oppfølging og vurdering. KPH mottok også 31 nye innspill om nye tiltak, hvor samtlige omhandlet akvakultur. Innspill til planprogrammet ligger i vedlegg a. Innspill til nye tiltak ligger i konsekvensutredning kap. 2.

I løpet av planprosessen har KPH hatt samarbeid med kommunene og styringsgruppen om prosjektets fremdrift. KPH har også hatt en dialog med tilsvarende kystsonesatsinger i Troms, Nordland og Møre og Romsdal, hvor erfaringsutveksling vært sentralt. Det har vært presentasjoner av Kystplan Helgeland i de enkelte kommunestyre og formannskap og det har vært holdt arbeidsmøter med alle kommunenes planavdelinger. Planen er et resultat av en åpen prosess om medbestemmelse har stått sentralt; den har vært utlyst i alle lokale aviser to ganger, det er sendt ut informasjon til alle lokale aktører og planprogrammet er lagt ut på kommunene sine hjemmesider. Den enkelte kommune er også oppfordret til å arrangere folkemøter. Det har vært korrespondanse med sektormyndigheter og vitenskapelige miljøer underveis i prosessen.

Lovgrunnlag og rettsvirkning

KPH er utarbeidet i henhold til § 9 om interkommunalt plansamarbeid og kapittel 11 om kommuneplan. Planen er utarbeidet som en kommunedelplan, og har juridisk status som arealdel av kommuneplanen, jf. PBL, kap. 11. Bestemmelsene er sammen med plankartet juridisk bindende for framtidig arealbruk jf. PBL § 11-6. Arealformål, bestemmelser og hensynsoner avgjør hvilke restriksjoner og krav som stilles for å utnytte området.

Det kan bare gjøres unntak fra planen når det foreligger grunnlag for å dispensere (Jf. PBL, kap. 19). Dispensasjon krever grunnlagt søknad. Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen (skal) det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formåls-bestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Retningslinjer (bør) er ikke juridisk bindende og kan dermed ikke benyttes som hjemmelsgrunnlag for vedtak etter planen. Retningslinjene forklarer og utdyper bestemmelsene og gir et bedre og mer helhetlig

§

Når ikke annet er bestemt, gjelder loven for hele landet, herunder vassdrag. I sjøområder gjelder loven ut til en nautisk mil utenfor grunnlinjene.

PBL § 1-2 Lovens virkeområde.

Ny plan eller statlig eller regional planbestemmelse går ved eventuell motstrid foran eldre plan eller planbestemmelse for samme areal med mindre annet er fastsatt i den nye planen eller statlig eller regional planbestemmelse.

§ 1-5 Virkninger av planer.

Kommuneplanens arealdel fastsetter framtidig arealbruk for området og er ved kommunestyrets vedtak bindende for nye tiltak eller utvidelse av eksisterende tiltak som nevnt i § 1-6. Planen gjelder fra kommunestyrets vedtak, dersom ikke saken skal avgjøres av departementet etter § 11-16.

Tiltak etter § 1-6 må ikke være i strid med planens arealformål og generelle bestemmelser, samt bestemmelser knyttet til arealformål og hensynsoner. Der det ikke gjelder eller er stilt krav om reguleringsplan, jf. § 12-1 andre ledd, skal kommuneplanens arealdel følges ved avgjørelse av søknad om tillatelse eller ved forståelsen av tiltak etter reglene i § 20-1 første ledd bokstav a til m, jf. §§ 20-2 og 20-3.

grunnlag for avveining og beslutning som skal gjøres i videre planarbeid og ved behandling av enkeltsaker. Kommuneplanens arealdel i sjø inngår i kommuneplanens langsiktige del. Planen viser disponeringen av kommunens arealer i henhold til den ønskede utvikling i de kommende 5 år og skal legges til grunn ved planlegging, forvaltning og utbygging i kommunene.

Rettsvirkning

Det er mulig å unnta fra rettsvirkning avgrensede områder der det foreligger innsigelse til planen. Dette for å få en gyldig vedtatt plan i de øvrige deler av kommunen. Slike vurderinger er aktuell å foreta etter at planen har vært til offentlig ettersyn, og dersom det ellers er klar for endelig behandling i kommunestyret.

Veien videre

Etter høringen vil mottatte innspill og merknader til planforslaget gjennomgås og vurderes. Innspill av overordnet karakter behandles av prosjektet, mens innspill av lokal karakter behandles av den respektive kommune. Det utarbeides forslag til justeringer som gjennomgås i styringsgruppen før endelig planforslag tas opp til politisk behandling og vedtak i de enkelte kommunestyre. Dersom det skulle vise seg behov for vesentlige endringer i plandokumentene, kan det være aktuelt å sende hele eller deler av planen ut på ny høring.

Ved første gangs behandling ble planen lagt ut på høring i alle kommunene. Høringen resulterte i totalt 56 innsigelser og en del merknader. Mange av innsigelsene var felles i flere kommuner. Disse innsigelsene er løst ved å lage nye felles bestemmelser og retningslinjer. De øvrige mer spesifikke innsigelsene er behandlet av den enkelte kommune. Det er gjennomført flere møter mellom kommunene, fylkeskommunen og Fylkesmannen for å finne løsninger på disse innsigelsene.

1.2 Viktige hensyn i planleggingen

Utgangspunktet for planlegging etter plan- og bygningsloven går fram av formålsparagrafen (§1-1). Med grunnlag i formålsparagrafen er de utformet mer utfyllende bestemmelser om oppgaver og hensyn som skal ivaretas i planleggingen etter loven. De viktigste hensyn som skal ivaretas i kystzoneplanleggingen er nedfelt i § 3-1. KPH skal sette mål for den fysiske, miljømessige, økonomiske, sosiale og kulturelle utviklingen i kommuner og regioner, avklare samfunnsmessige behov og oppgaver, og angi hvordan oppgavene kan løses. KPH skal sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv og legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling. KPH skal fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier mv.

På bakgrunn av diskusjoner i kommunestyre, formannskap, regionrådsmøter, styringsgruppen og arbeidsgruppene er det felles strategier, bestemmelser og retningslinjer knyttet til KPH. Forslaget staker ut en retning for hvilke avklaringer som vurderes som sentrale for at kystzoneplanleggingen i regionen skal bidra til at Helgeland kan videreutvikle produksjon av oppdrettslaks på en bærekraftig måte.

I den interkommunale kystzoneplanleggingen stilles

Planleggingen skal fremme helhet ved at sektorer, oppgaver og interesser i et område ses i sammenheng gjennom samordning og samarbeid om oppgaveløsning mellom sektormyndigheter og mellom statlige, regionale og kommunale organer, private organisasjoner og institusjoner, og allmennheten.

Planleggingen skal bygge på økonomiske og andre ressursmessige forutsetninger for gjennomføring og ikke være mer omfattende enn nødvendig.

Planer skal bidra til å gjennomføre internasjonale konvensjoner og avtaler innenfor lovens virkeområde. Vedtatte planer skal være et felles grunnlag for kommunal, regional, statlig og privat virksomhet i planområdet.

PBL § 3-1 Oppgaver og hensyn i planlegging etter loven.

ingen krav til hvordan de felles prinsippene skal operasjonaliseres lokalt. Fremgangsmåten har vært at kommunene har jobbet med utvalgte tema og foreslåtte grenser i plankartet. Det kan derfor være forskjell fra kommune til kommune hvor store områder som settes av til for eksempel friluftsliv, men alle kommuner skal ha vurdert og prioritert temaet. KPH er utarbeidet fra en felles forståelse av sentrale nødvendige arealbruksavklaringer, med rom for at hver kommune kan velge å prioritere arealbruken.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

For å fremme en bærekraftig utvikling har plan- og bygningsloven fra 2009 fått nye bestemmelser om at Kongen hvert fjerde år skal utarbeide et dokument med nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Det har tidligere vært utarbeidet stortingsmeldinger om regional og kommunal planlegging og rundskriv om nasjonale mål og interesser i fylkesplanleggingen.

Det omtalte dokumentet (Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging) ligger på: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/md/dok/veiledninger/2011/nasjonale-forventninger-til-regional-og-fylkesplanlegging.html?id=649923>

PBL danner det juridiske utgangspunktet for kommunens arealplaner. Den setter krav til planprosess og danner grunnlag for vurderinger og vedtak. En rekke vurderinger vil også måtte være begrunnet ut fra andre lover og retningslinjer. Det foreligger en rekke nasjonale veiledere for ulike tema/hensyn i planleggingen: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/md/dok/veiledninger.html?id=11394>

Berørte lovverk

Bestemmelsene i særlovene virker utover det som fastsettes i en juridisk bindende kommuneplan, og det er sektormyndighetene som er forvaltningsinstans. Her nevnes noen av de mest sentrale føringene:

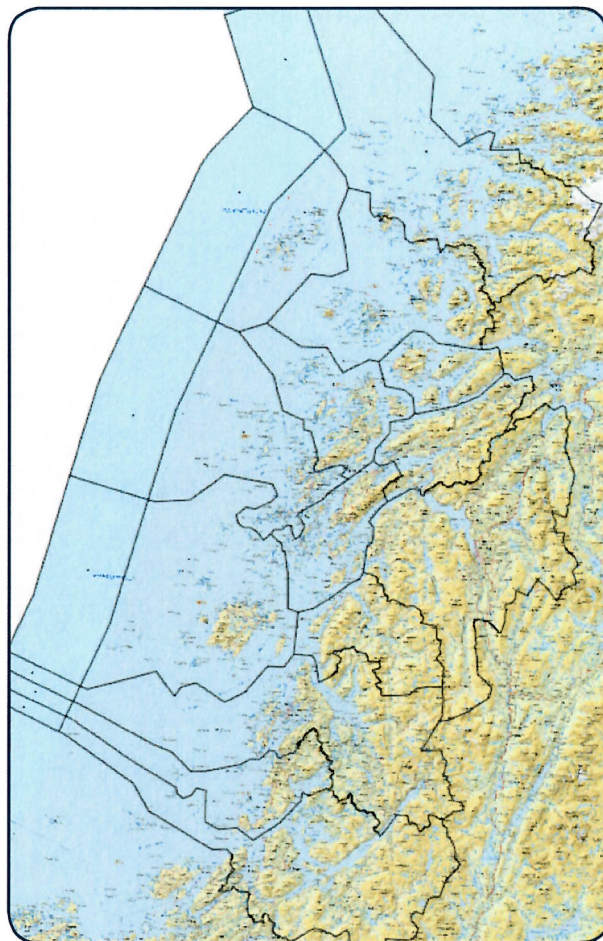
- Lov om saltvannsfiske (saltvannsfiskeloven)
- Lov om akvakultur (akvakulturloven) 18.12.2008.
- Lov om forvaltning av villlevende marine ressurser (havressurslova) 21.09.2012.
- Lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. 14.12.2012.
- Lov om havner og farvann 17.04.2009
- Lov om vern mot forurensninger og avfall (Forurensningsloven) 19.06.2009.
- Lov om reindrift (reindriftsloven) 15.06.2007.
- Lov om friluftslivet (friluftslvsloven) 01.07.2012.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) 19.06.2009.
- Lov om kulturminner (kulturminne-loven) 19.06.2009.

1.3 Kort beskrivelse av planområdet

Landskapet langs Helgelandskysten domineres av det brede grunnhavsområdet med skjærgårdsarkipel fra fastlandet og langt til havs - strandflaten. Bratte kystfjell danner en grense mot et innland gjennomskåret av fjorder, og oppstikkende fjell ute på strandflaten står i kontrast til det åpne og flate skjærgårdslandskapet for øvrig. I deler av området ligger øyene som utstrakte kjeder orientert i et mønster som avspeiler foldingen av berggrunnen i den kaledonske fjellkjeden. Strandflatelandskapet er et karakteristisk trekk for norske kysten fra Leka i sør til Hamarøy i nord, men ikke noe sted er den bedre utviklet enn på Helgeland.

Den norske Atlanterhavsstrømmen (Golfstrømmen) har sitt opphav i Mexicogolfen og strømmer nordover og over ryggen mellom Island og Shetland. Vannet har saltholdighet 35.3-35.4 o/oo, og temperaturer på 7-9 °C. Strømmen følger Eggakanten utenfor den norske kontinentalsokkelen. Overskudd av ferskvann fra Østersjøen og fra norske elver blander seg med sjøvann og transporteres nordover langs kysten i "Den norske kyststrømmen". Kyststrømmen blandes med atlantehavsvannet slik at den blir saltet etter hvert som den renner nordover. Strømretning og hastighet varierer med bunntopografi, vindretning, snøsmelting og tidevann. De mest merkbare strømmene i området er imidlertid den sør-nord-gående tidevannsstrømmene som er meget kraftige i grunne områder og mellom alle øyene. Med en tidevannsforskjell på ca. 2 m mellom flo og fjære er det store vannmengder som skal transporteres gjennom det velutviklede øyriket. Tidevannet varierer med månefasene og meteorologiske forhold og forplanter seg som en bølge med bølgelengde 4500 km nordover langs norskekysten. Midlere forskjell mellom spring høyvann og spring lavvann er 2.25 m (Sandnessjøen). På grunn av kyststrømmen, sterke tidevannsstrømmer og gode lysforhold er det god vannutskifting og høy biologisk produksjon på den grunne strandflaten. Temperaturforhold og rent vann gjør i tillegg at området er meget godt egnet til havbruk.

Den marine flora og fauna er dominert av arter som sett ut fra nordiske forhold har særlig utbredelse eller utbredelse langs hele kysten, mens arter med klar nordlig utbredelse utgjør en mindre del. Sjøarealene langs kysten og grunnhavsområder er globalt sett svært viktige og produktive arealer. Produktiviteten i grunnhavsområdene målt i biomasse kan sammenlignes med de mest produktive jordbruksarealer. Kaledonske fjellkjedefoldinger har laget fjordene og dyprennene i regionen. Dyprekker inneholder mudder og leire og har ofte høy sedimentering av organisk materiale som gir et rikt dyreliv og er habitat

Forenklet kart over kommunegrenser (ytterst) og administrative grense jf. Pbl (1 nm utenfor grunnlinja).

for vanlig dypvannsrøke (*Pandalus borealis*). De viktigste fiskeartene er torsk, sei, lange, brosme, hyse og kveite, og det er økende innslag av makrell. Gyteområder og fiskeplasser bestemmes av bunntopografien. Når den norsk-arktisk torsken kommer sørover for å gyte i mars-april, så følger den overgangslaget mellom atlantehavsvann og kyststrømmen på 60-100m dyp. De grunne områdene med mange øyer har også gitt grunnlag for en stor selbestand og for et godt krabbefiske de siste tiårene.

Typiske trekk ved klimaet i regionen er milde vintre, ganske kjølige somre og moderate nedbørsmengder. Middeltemperatur for de kaldeste månedene, desember-februar, ligger omkring 0 °C. Normalt er års nedbøren vel 1300 mm, og vekstsesongen er 180-190 dager. Øyene er representative for den vind- og stormutsatte delen av Helgelandskysten hvor store topografiske forskjeller påvirker både nedbør, vind og temperatur. Takket være sin beliggenhet i vestavindsbeltet på østsiden av et stort havområde, og med en stor og varm havstrøm utenfor kysten, er klimaet

svært gunstig sett i forhold til andre områder av kloden på 65 grader nordlig bredde. Golfstrømmen transporterer varmt vann opp langs norskekysten tilsvarende en varmetilførsel på 50 W/m² og som tilsvarer samme størrelsesorden som den gjennomsnittlige solstrålingen.

Den brede skjærgården ligger på strandflata og kan gå 60 km ut fra land. Sjøarealene som ligger innenfor administrasjonsgrensen tilsvarer 9669 km² og utgjør 13% av Norges sjøareal innenfor grunnlinja. I planområdet finner vi 19756 øyer og 2280 skjær (< 10) og kystlinja er beregnet til nærmere 10.000 km. I forhold til areal og befolkningstetthet er mye utbyggbart areal i området.

Det er flere fjorder i området og disse omtales nærmere i overordnet KU. Fjordene er oftest lange og smale, og er omkranset av høye, bratte fjell. Fare for ras og steinskred gjør at bebyggelig areal er lite, og med unntak av de dyrkbare dalene ligger det meste av dette arealet langs sjøen. Tabellen under viser arealfordeling mellom kommunene og arealfordeling mellom land og sjø. Det er ulike metoder for å beregne areal, noe som gir ulike resultater.

Tabell 1: AREALSTATISTIKK 2010 – Km² PER KOMMUNE

Navn	Kommunenr	Tot areal	Tot sjø	Land inkl innsjø	% sjøareal
Alstahaug	1820	585	397,5	187,5	68
Dønna	1827	759	567,1	191,9	75
Herøy	1818	1260,7	1190,3	70,4	94
Leirfjord	1822	595,8	130,9	464,9	22
Bindal	1811	1819,8	556,1	1263,7	31
Brønnøy	1813	2013,3	965,6	1047,7	48
Sømna	1812	704,8	509,6	195,2	72
Vega	1815	1945,2	1780,3	164,9	92
Vevelstad	1816	660,8	122,1	538,7	18
Nesna	1828	402,6	219,5	183,1	54
Lurøy	1834	1337	1072	265	80
Rødøy	1836	2430	1719	711	71
Træna	1835	721,8	705,3	16,5	98
Vefsn	1824	2029	101,4	1927,6	5

Arealmåling er basert på topografisk kartbase N50 kartdata og den nasjonale offisielle base over administrative grenser (ABAS) pr. 1.1. 2010. Kilde: Statens kartverk 2010. Arealstatistikk for Norge 2010. http://www.statkart.no/nor/Land/Fagomrader/Arealer_og_tall/

Tabell 2: AREALSTATISTIKK 2014 – Km² PER KOMMUNE

Kommunenr.	Navn	Tot. areal inkl. territorialfarvann	Fastland og øyer	Havflate (territorialfarvann)	Åpent område	Antall øyer	Antall skjær
1811	Bindal	1905,54	1264,25	641,29	754,31	620	68
1812	Sømna	790,10	195,26	594,84	72,50	850	163
1813	Brønnøy	2099,21	1046,40	1052,81	627,83	2147	176
1815	Vega	2921,38	164,94	2756,44	128,55	4899	909
1816	Vevelstad	661,11	538,90	122,20	411,41	205	8
1818	Herøy	2262,10	64,37	2197,73	54,55	3691	627
1822	Leirfjord	596,17	465,22	130,95	276,39	140	30
1824	Vefsn	2030,30	1928,81	101,49	1021,72	148	55
1827	Dønna	759,31	191,94	567,37	126,01	2123	252
1828	Nesna	402,82	183,18	219,63	96,90	385	47
1834	Lurøy	1337,70	265,19	1072,51	162,84	3254	462
1835	Træna	1793,81	16,51	1777,30	16,22	1024	83
1836	Rødøy	3103,06	711,29	2391,77	471,76	?	?
Planområdet totalt:		20662,60	7036,26	13626,33	4220,98	19756	2880

Produsert av Kartverket, Landdivisjonen. Arealmåling er basert på den topografiske kartdatabasen 'N50 Kartdata' og kartdatabasen for administrative grenser 'ABAS' pr. 1.1. 2014. Referanse ved bruk: Kartverket 2014: Arealstatistikk for Norge 2014. Territorialfarvann er alt sjøareal innenfor territorialgrensen for en kyststat. Territorialfarvannet utmåles som regel fra en selvstendig stats kystlinje. Typisk strekker territorialfarvannet seg 12 nautiske mil (22 kilometer) ut fra kysten, i overensstemmelse med FNs havrettskonvensjon. En nautisk mil = 1852 meter.

2. AREALFORMÅL

Kommuneplanens arealdel skal vise arealformål som er angitt i Plan- og bygningsloven i § 11-7. Hovedformålene kan etter behov inndeles i angitte underformål. For arealformål i sjø gjelder punkt 6: **Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsoner**. Formålet kan deles i underområder som «ferdsel, farleder, fiske, akvakultur, drikkevann, natur- og friluftsområder hver for seg eller i kombinasjon.» Arealformål vil, med mindre bestemmelsene angir noe annet, gjelde både på bunnen, i vannsøylen og på overflaten. Fargekoder for underformål under bruk og vern av sjø og vassdrag vises i Figur 1.

Kystsoneplanleggingen skal både synliggjøre eksisterende godkjente akvakulturområder og peke ut nye aktuelle områder der akvakultur kan vurderes. På Helgelandskysten, som omfatter nærmere 10.000 km², og det finnes ikke tilgjengelig kunnskap om bunntopografi, bunnsedimenter, strøm og hydrografiske forhold og bunnfellingsområder i sjøen. Mangel på kunnskap gjør det meget vanskelig/umulig å peke ut bærekraftige akvakulturlokaliteter for fremtiden. Sammen med nye forvaltningsregimer som områdeforvaltning, soneinndeling og nye driftsformer i klynger så er de tidligere kystsoneplanene hvor det ble avsatt små områder blitt uaktuelle.

Det mest hensiktsmessige i forhold fleksibilitet og dynamikk er å vise fremtidige akvakulturområder som en del av flerbruksområder i sjø, og kartfeste hvor det grunnet andre hensyn ikke er ønskelig med akvakultur av nasjonale, regionale og lokale hensyn. KPH har tatt inn alle godkjente akvakulturanlegg og

Tabell 3: FORDELING AV AREAL I PLANUTKAST 5

Kystplan Helgeland i areal	km ²	%
Total sjøareal 6000	9669	100
Bruk og vern av sjø og vass 6001	8204	85
- derav grunnere enn 20m uten A = D	1231	13
Andre bestemmelsesområder inkl. Nasjonale laksefjorder og Vegaøyan verdensarvområde	1184	12
Fiske 6300	855	9
Natur 6600	515	5,3
Akvakultur 6400	86	0,9
Hensynsoner – mange små	51	0,5
Båndlagt marin verneplan del 2	34	0,4
Kombinertformål A og F 6800	7	0,07
Friluftsliv 6700	2	0,02
Ferdsel og farleder er tegnet inn som linjer 6001/6002		

manuelt tegnet fortøyningsareal rundt disse. Vi har også tatt inn alle nye innspill som enbruks akvakultur og konsekvensutredet disse. Akvakulturarealet økte med 0,5 % ved å tegne inn fortøyningsareal.

Ferdsel og farleder er tegnet inn som linjer 6001/6002. Hovedleder og bileder merkes med sorte linjer. Da flere areal overlapper hverandre, så blir arealfordelingen over 100 %.

SOSI-kode	Hex	RGB	CMYK	Hex	RGB	CMYK
6. Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsoner (6000)						
Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsoner 6001	CCFFFF	204-255-255	20-0-0-0	66FFFF	102-255-255	60-0-0-0
Ferdsel 6100	66CCFF	102-204-255	60-20-0-0	0099CC	0-153-204	60-20-0-20
Farled 6200						
Småbåthavn 6230						
Fiske 6300	6699FF	102-153-255	60-40-0-0	66FFFF	102-102-255	60-60-0-0
Akvakultur 6400	FFCCFF	255-204-255	0-20-0-0	CC99CC	204-153-204	0-20-0-20
Drikkevann 6500	99CCFF	153-204-255	40-20-0-0	3399FF	51-153-255	80-40-0-0
Naturområde 6600	99FFFF	153-255-255	40-0-0-0	00DFFD	0-236-236	93-0-0-7
Friluftsområde 6700						
Kombinerte formål i sjø og vassdrag med eller uten tilhørende strandsoner 6800	CCFFFF FFFFFF	204-255-255 255-255-255	20-0-0-0 0-0-0-0	66FFFF FFFFFF	102-255-255 255-255-255	60-0-0-0 0-0-0-0
1) Bredder på streipene i kombinasjoner; 2,5						
2) Symbol er ikke påkrevet, men kan brukes om man ønsker det						

Figur 1: Spesifikasjon for tegneregler. Nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister.

2.1 Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone (PBL § 11-7 nr 6)

Hovedformålet omfatter alle typer arealbruk på eller i sjø og vassdrag: Ferdsel, farleder, fiske, akvakultur og natur- og friluftsområder. Dette er områder hvor det ikke foreligger spesielle planer om aktivitet utover dagens bruk, og det er ikke foretatt noen større avklaring mellom ulike interesser. Forholdet mellom de ulike interessene vil i stor grad reguleres gjennom særlover og sektormyndighetenes retningslinjer vil danne mye av grunnlaget for behandling av saker innenfor disse områdene. Det kan gis bestemmelser særskilt for hhv vannoverflate, vannsøyle og bunnen. Det er i hovedsak de grunne og landnære sjøarealer som er gitt underformål og hensynssoner som i større grad angir spesielle interesser som er styrende for arealbruken. Sjøen er i utgangspunktet et flerbruksområde. For å ha fleksibilitet og ikke ekskludere andre interesser, benytter vi "Bruk og vern av sjø og vassdrag" (kode 6001) der man ønsker åpning for å kunne søke om framtidig etablering av akvakultur. Det kan søkes om konsesjon for etablering av oppdrettsanlegg, men en må da regne med noe lenger saksbehandlingstid enn om det søkes i områder avsatt til akvakulturførmål. Det er ikke gjennomført noe vurdering av de avsatte områdenes egnethet for oppdrett i forhold til anleggstype, grad av inngrep, artenes miljøkrav, sykdom etc. Formålet i seg selv gir ikke hjemmel for å nekte etablering av oppdrett. Kommunen skal ved søknad, og etter høringsrunde, foreta en helhetsvurdering og avklare om den skisserte bruken kommer i konflikt med en eller flere andre interesser. Aktuelle temaer og interesser som kan påvirke behandlingen er bla. områder av nasjonal og regional betydning for biologisk mangfold, gyte- og oppvekstområder for fisk, samt sjøveis ferdsel. Når en slik avklaring foreligger vil søknaden behandles i hht særlovene. Størstedelen av sjøarealene i KPH vil ligge som hovedkategorien "Bruk og vern av sjø og vassdrag". Tiltak i sjøområdene er, uavhengig av arealførmål, søknadspliktig i hht både PBL og Havne- og farvannsloven.

Bruk og vern av sjø og vassdrag dypere enn 20m er flerbruksområder hvor det gis åpning for akvakultur men ikke klar prioritering. Bruken av området forutsetter at det i planprosessen ikke er framkommet at andre spesielle interesser som vil være i konflikt med akvakulturetableringer, finnes i området.

Sjøen er i utgangspunktet et flerbruksområde. For å ha fleksibilitet og ikke ekskludere andre interesser, benytter vi Bruk og vern av sjø og vassdrag inkl. akvakultur der man ønsker åpning for framtidig etablering av akvakultur. Det er ikke gjennomført

noe vurdering av de avsatte områdenes egnethet for oppdrett i forhold til anleggstype, grad av inngrep, artenes miljøkrav, sykdom etc.

Innenfor områder avsatt til "Bruk og vern av sjø og vassdrag" vil kommunen tillate lokalisering for oppdrett av fisk og skalldyr, såfremt anlegget ikke kommer i konflikt med gjeldende lovverk. Den kommunale saksbehandling ved søknader om konsesjon vil være raskere og enklere enn i andre områder.

Bruk og vern av sjø og vassdrag dypere enn 20 m inkl. A

Arealformålet omfatter flerbruksområder hvor det gis åpning for akvakultur men ikke en klar prioritering. Innenfor områder avsatt til "Bruk og vern av sjø og vassdrag" vil kommunen tillate lokalisering for oppdrett av fisk og skalldyr, såfremt anlegget ikke kommer i konflikt med gjeldende lovverk. Den kommunale saksbehandling ved søknader om konsesjon vil være raskere og enklere enn i andre områder, og det unngås dispensasjoner. Områder som kan være aktuell for akvakulturvirkosomhet, og som er avklart i forhold til andre interesser, og som er dypere enn 20m jf. dybdeanalysen, men hvor det er usikkerhet omkring området egnethet for akvakultur avsettes til "Bruk og vern av sjø og vassdrag". Med hensyn til framtidig fleksibilitet beholdes store områder som hovedkategori "Bruk og vern av sjø og vassdrag" (kode 6001). Tidligere uplanlagte områder ligger her og noen A-områder er tatt ut.

Bruk og vern av sjø og vassdrag grunnere enn 20 m uten A

Arealformålet omfatter områder som er grunnere enn 20 m jf. dybdeanalysen. Her tillates ikke tradisjonelt oppdrett av laks og ørret. I dette området finner vi det rikeste biologiske mangfoldet langs kysten, inkl. ålegrasenger og tareskoger. Disse er konsekvensutredet i Del 2.

Bestemmelsesområder

Nasjonale laksefjorder

I nasjonale laksefjorder er det forbud mot nyetablering av oppdrettsanlegg, slakting og videreforedling av anadrome fiskeslag (laks, sjørret og sjørøye) av hensyn til de ville laksestammene. Ranfjorden og Vefsnfjorden er nasjonale laksefjorder. Stortinget vedtok i 2007 opprettelsen av 53 nasjonale laksevassdrag og 29 nasjonale laksefjorder i Stortingsproposisjon nr. 32 (2006-2007). I de nasjonale laksefjordene skal det ikke etableres ytterligere matfiskoppdrett for laksefisk, og eksisterende virksomhet er underlagt strengere krav til rømningssikring, kontroll av lakselus og annen sykdom. Formålet med nasjonale laksevassdrag og

laksefjorder er å gi et utvalg av de viktigste laksebestandene i Norge særlig beskyttelse mot skadelige inngrep og aktiviteter i vassdragene og mot oppdrettsvirksomhet, forurensning og munningsinngrep i de nærliggende fjord- og kystområdene. Tilleggslokaliteter for etablerte matfiskkonsesjoner for laksefisk kan tillates innenfor en nasjonal laksefjord dersom dette er nødvendig for å få til generasjonsatskillelse og brakklegging. Det er KU av temaet i Del 2.

Vegaøyan verdensarvområde

Vegaøyan verdensarvområde er satt av som eget bestemmelsesområde. I verdensarvområdet skal det tas særlige hensyn til verdensarvverdiene. Det tillates ikke etablering av irreversible tiltak i sjøområdene i verdensarvområdet. Det tillates ikke etablering av akvakultur av anadrome fiskeslag grunnere enn 20m, med unntak av fortøyninger. Det tillates å søke om etablering av akvakultur dypere enn 20m da det er et reversibelt tiltak som ikke medfører en permanent trussel for verdensarvverdiene i området (MD 29082012). Det er KU av temaet i Del 2 og egen spesiell KU for området.(2018-2019)

2.2 Ferdsel og farleder (6100/6200)

Ny lov om havner og farvann (havne- og farvannsloven) trådte i kraft 1. januar 2010. Loven endrer bl.a. ansvarsforholdet mellom stat og kommune, og definerer statlige "veier" på sjøen. Kommunene har etter ny lov større frihet til å organisere havnedriften slik at havnene kan utvikles til effektive transportknutepunkt. Havne- og farvannsloven legger forvaltningsansvar og myndighet til henholdsvis Fiskeri- og kystdepartementet (delegert til Kystverket) og kommunen. Det følger av hver enkelt bestemmelse i loven hvem som har myndigheten og ansvaret etter den. Kommunene har som hovedregel ansvar for farvannsforvaltningen (kontroll med farvannet og sjøsikkerheten) innenfor "kommunens sjøområde" (1 nautisk mil utenfor grunnlinjen). Staten har ansvar og myndighet for sjøveier som går gjennom kommunens sjøområde (hoved- og biled), samt ansvaret for drift og vedlikehold av navigasjonsinstallasjoner innenfor kommunale sjøgrenser. Hvorvidt forvaltnings-myndigheten etter loven ligger hos kommunen eller Kystverket avhenger av tiltakets type og lokalitet. Alle typer tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i farvannet, krever tillatelse fra myndighetene, jf. § 27. Dette omfatter også tiltak på land, så fremt det påvirker sikkerheten eller fremkommeligheten i det tiliggende farvannet. Videre vil tiltak som kan være av betydning for Kystverkets anlegg, innretninger eller virksomhet, kreve tillatelse fra Kystverket, jf. § 28. Eksempler på tiltak som krever tillatelse etter havne- og farvannsloven er (listen er ikke uttømmende):

Bygging av kaier, bruer, brygger og moloer, etablering av akvakulturanlegg og fortøyningsanlegg, opplag av fartøy, legging av ledninger, rør med mer i sjøen og etablering av luftspenn, mudring og dumping og andre tiltak som kan være til hinder for eller vanskeliggjøre annen bruk eller viktig ferdsel. Dette kan også gjelde tiltak som ikke gir seg utslag i fysiske anlegg, for eksempel et båtrace. Sjøleder omfatter hovedled og biled, ferge- og hurtigbåtleder. Linjene som viser farledene på plankartet er en indikasjon på farvannet sin betydning som ferdselsåre, og er ingen definert avgrensning av farleden. Hovedled og biled er svarte, mens ferge- og hurtigbåtleder er røde. For arealavgrensning av hovedleder og biled i planområdet vises det til kystverkets nettside og statlig forvaltningsareal. Kystverket praktiserer en streng politikk når det gjelder søknader for etablering av anlegg som kommer tett opp til viktige farleder. Ankringsplasser kan også være grunn til avslag på tiltak. I tilfeller der ferdselsmønsteret har endret seg, bør det være mulig å endre/justere hvit sektor.

I henhold til den nye havne- og farvannsloven har Kystverket innsigelsesrett på alle typer installasjoner som legges i sjø, som bl.a. oppdrettsanlegg og vind- og bølgekraftanlegg. Dersom et oppdrettselskap ønsker å søke om etablering i hvit sektor bør ikke søknaden være i strid med gjeldene arealplan. Hvis ikke andre forhold tilsier annet, så er hvit sektor avsatt som "Bruk og vern av sjø og vassdrag", som inkluderer akvakultur. Vi har i samarbeid med Kystverket avklart en planløsning med å tegne inn samferdselslinje i plankartet for hoved- og biled som trafikkeres av fergebåter, passasjerbåter og ulike fraktebåter (hovedled og biled). Kystverket ønsker ikke at ankringsareal tas inn i plankartet. De vil også at hele det statlige forvaltningsarealet legges ut som "Bruk og vern av sjø og vassdrag". Dette gjelder også der det er lyssektorer.

2.3 Fiske (6300) og kaste- og låssetningsplasser (Lås/6320)

Fiske i sjøen er regulert gjennom fiskerilovgivningen og kan ikke styres av PBL. Arealformålet fiske omfatter områder som er spesielt viktig i forhold til høsting av villlevende marine ressurser. Områdene omfatter svært viktige fiskeområder og gyteområder og reketrålfelt. Fiske er ikke begrenset av eller til disse områdene, men er en markering av områder som ikke skal brukes til formål som er til fortrenghet for fiske. Fiskeområder utover dette er ikke lagt ut som eget formål i planen med unntak av "Bruk og vern av sjø og vassdrag".

Det er fiskeridirektoratet sitt ansvar å kartlegge fiskeriressursene. Det foreligger temakart på egen nettside hos fiskeridirektoratet. Fiskeridirektoratet har gjort nye karlegginger og kvalitetssikret fiskeridata i planområdet i samarbeid med lokale fiskere. KPH har arrangert to møter med lokale fiskerlag. Viktige gyte- og oppvekstområder og kaste- og låssettingsplasser er synliggjort i plankartet. Der fiskeriformål ligger oppå natur- eller friluftslivområder (SOSI-kode 6600 eller 6700) inngår fiske som en del av disse områdene. Konkrete arealbrukskonflikter knytter seg gjerne til arealbruk som utelukker andre aktiviteter, for eksempel fortøyningsareal vs. reketråling. Det er ikke tillatt å tråle reker grunnere enn 170m i Nordland. KPH har i samarbeid med Fiskeridirektoratet fått tilgang på nye og kvalitetssikrede kystnære fiskeridata og avsatt viktige gyte- og fiskeområder, kaste og låssettingsplasser som har vært i bruk de siste 20 år, samt aktive redskapsfelt som enbruks fiske. Det vurderes fra Fiskeridirektoratet at temadata knyttet til fiske, gytefelt, kaste og låssetningsplasser og aktive redskapsfelt er av god kvalitet i planområdet. Vi har også samarbeidet om konsekvensutredning av nye innspill om akvakultur i forhold til fiskeriinteresser og kartfestet fortøyningsareal rundt oppdrettsanlegg og avsatt som kombinert formål akvakultur, ferdsel og fiske.

Da viktige fiskefelt utover gytefelt, aktive redskapsfelt og kaste- og låssettingsplasser ikke er lagt ut som eget formål i planen, skal hensynet til fiskerinæringen generelt tillegges vekt i konflikttilfeller. Ved søknader om tiltak/inngrep på eller i nærheten av viktige fiskefelt og låssettingsplasser skal lokale fiskerlag og fiskeridirektøren høres før vedtak fattes. Opprettere tar oftest kontakt med lokale fiskere for en avklaringsrunde før de sender søknader om nye lokaliteter. Det er nyttig med god dialog i de kommunene der det er få aktive fiskere. Når det gjelder arealbrukskonflikter i forbindelse med taretråling kan det nevnes at tråling etter tare reguleres gjennom forskrift om høsting av tang og tare, som er hjemlet i havressursloven. Kommunene i KPH har gjennom sine regionråd skrevet et politisk notat hvor de ber om en forvaltningsplan for taretråling på Helgeland. Kommunene mener at høsting av tang og tare kan være en trussel for naturmangfoldet og kan forringe kvaliteten på gyte- og oppvekstområder. Høsting av tang og tare bør derfor ikke tillates i områder som er kartlagt som viktige gyte- og oppvekstområder for fisk.

2.4 Natur (6600)

Omfatter områder i sjø og vassdrag der inngrep og tilrettelegging er sterkt begrenset for å bevare viktige naturverdier. Områder som i dag er avsatt som naturområder videreføres i plankartet i tillegg til nye områder som er fremkommet gjennom kartlegging. Områdene omfatter i hovedsak viktige naturtyper som stortareskog, ålegrasenger og bløtbunnsområder. Dette er naturtyper som er artsrike og viktige for både dyre og fuglelivet i området. Bevaring av disse områdene er viktig for en bærekraftig utvikling og blir i stor grad ivarettatt i forhold til dybdeanalysen og egne bestemmelser grunnere enn 20 m.

Formålet med å verne naturområder er å sikre sårbare og truede naturtyper og å bevare områder av internasjonal, nasjonal og regional verdi for kommende generasjoner. Vi har lagt inn naturområder av regional og nasjonal betydning knyttet til sjø og lokalt viktige naturområder er lagt inn som hensynsoner etter innspill fra kommunene. Mye av dataene i naturbasen er punkter og linjer som ikke er tillatt brukt i arealplankart.

Naturmangfold bevares gjennom å ta vare på artenes livsmiljø og den kommunale arealplanleggingen er et viktig verktøy for forvaltningen av naturmangfoldet lokalt og regionalt. En god og helhetlig forvaltning av naturmangfold er avhengig av samarbeid på tvers av fagmiljø, kommune- og fylkesgrenser. Vi har plukket ut kategoriene G, H og I fra fagområde biologisk mangfold og sortert på størrelse om de vil vises i plankartet. Deretter sorterte vi på A, nasjonalt viktige, og satte av hensynsone. Kategoriene er hentet fra SOSI standard – generell objektkatalog ver. 4.2. Statens Kartverk 2012.

Vi har hensyntatt Naturmangfoldloven Kap. II som følger:

- KPH har satt av ca. 12 prosent av arealet i planområdet dvs. 1184 km² til ulike naturformål som verdensarvområde, nasjonale laksefjorder, landskapsvernområder, fuglefredningsområder, naturreservat med mer.
- KPH har gjennomført en dybdeanalyse for å redusere konflikter grunnere enn 20m og mot land. Her hensyntas biologisk mangfold i forhold til tradisjonell akvakultur i 13 prosent av sjøarealene med egne bestemmelser som ikke tillater tradisjonell oppdrett av laksefisk. Dermed reduseres potensielle konflikter i forhold utvalgte naturtyper som ålegrasenger, tareskoger, våtmarksområder, bløtbunnsområder, kystnære kulturlandskap, myteområder for fugl, badestrender og friluftsområder.

- Gjennom Naturbasen har vi hentet ut og kartfestet nasjonale og regionale naturområder.
- Dialog med kommuneplanleggere om lokale natur- og friluftsområder etter deres ønsker.
- Satt av marine verneområder som båndlagt areal (H720) fram til 2017.
- Vurdert hensynssoner for sjøfugl og hubro. Nærmere omtale i KU i Del 2.
- Avsatt nasjonale laksefjorder og Vega verdensarvområde som egne bestemmelsesområder. Alle tema og vurderinger i forhold til NMF er nærmere beskrevet i Del 2. Med den strengeste formen for vern (naturresevat) så er det få åpninger for aktiv næringsvirksomhet utover det tradisjonelle, dvs. fiske og jordbruk, mens det i landskapsvernområder er tillatt å søke om etablering av akvakultur. Vurderinger knyttet til vern gjennom bruk står sentralt i håndteringen av naturmangfold i kyst-soneplanleggingen. Der det tillates aktivitet som ikke kommer i konflikt med verneformålet (lokale, vesentlige regionale og nasjonale interesser) avsettes det "Bruk og vern av sjø og vassdrag".

I konsekvensutredningen (Del 2) har vi innhentet kunnskap og samordnet forskningsresultater med tanke på en bærekraftig og økosystembasert forvaltning av sjøområdene. KPH har utredet effekter av havbruk på naturmangfoldet og natur- og miljøforhold som konsekvenser av enkelt tiltak på miljø- og samfunn. KPH har gjennomført overordnet konsekvensutredning for hele planområdet og dokumentert den samlede belastningen (effekten) av arealforslagene i planen i forhold til naturmangfoldloven.

Det kan også skje at man gjør valg hvor akvakultur blir prioritert på bekostning av natur. Det er ikke akseptabelt med avslag på søknader om akvakultur på grunn av nærhet til et verneområde. Grensene må respekteres, eventuelt justeres/endres gjennom regulering av kommuneplanen.

Tabell 4: NASJONALE NATUROMRÅDER I PLANOMRÅDET

Naturresevat:	Hensyn:	Hensyn og bruk:
Hortavær naturresevat, Bindal og Sømna kommune.	Naturverdiene skal ikke forringes. Sterkeste verneform.	Egen forskrift for hvert enkelt verneområde avgjør hva som er tillatt. Noen vernede våtmarksområder har RAMSAR status. Dette er en internasjonal status som forplikter oss til å ta vare på økosystemet. Dette kan innebære en skerpelse i forvaltningen av områdene.
Lånan-Skjærvær naturresevat, Vega kommune.		En del verneområder har forvaltningsplaner der ulike interesser er avveid i forhold til verneforskriften.
Holandsosen naturresevat, grenser mot sjø i Vega kommune.		
Kjellerhaug-vatnet naturresevat, grenser mot sjø i Vega kommune.		
Biotopvern, f.eks. fuglefredningsområder:	Hensyn:	
Lånan/Flovær/Skjærvær fuglefredningsområde, Vega kommune.	Virksomhet med mer som påvirker artens livsbetingelse kan begrenses.	
Heinsteinen, Horsvær og Gimsen fuglefredningsområder, Bindal, Sømna og Brønnøy kommune.		
Muddværet fuglefredningsområde, Vega kommune.		
Landskapsvernområde:	Hensyn:	
Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning, Vega kommune.	Landskapets særpreg eller karakter skal ikke endres vesentlig.	
Åsvær landskapsvernområde med dyrelivsfredning, Dønna kommune.		

Træna kommune og Leirfjord kommune har ikke nasjonale verneområder

2.5 Friluftsliv (6700)

Friluftshensyn (friluftsløven §1 og 22) viser til at kommunene har ansvar for å verne friluftslivets naturgrunnlag og sikre allmenhetens rett til ferdsel, opphold m.v. i naturen, slik at muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet bevares og fremmes. Arealet omfatter områder i sjø og vassdrag der inngrep og tilrettelegging er sterkt begrenset for å bevare viktige friluftsområder. Det er unntak for inngrep som omfatter tilrettelegging for allmennheten. Områdene er betegnet som viktige da de har spesiell verdi som utfartsområder og/eller badeplasser. Noen områder er tilrettelagt for friluftsliv ved offentlige midler (spillemidler og friluftsmidler). Dette er områder som er sikret for allmennheten til spesielle formål ved konsesjon og langvarige leieavtaler. I tillegg til formålsområder er det også avsatt hensynssoner for friluftsliv etter innspill fra kommunene. Det bør ikke tillates tiltak som forringer områdets friluftsmessige kvaliteter (herunder utslipp). Vi har vurdert at fritidsfiskernes behov sammenfaller med gyteområdene jf. Fdir.

Det er kommet innspill fra Nordland Fylkeskommune om å legge inn friluftsområder i plankartet. NFK har kartlagt og verdisatt friluftsområder i samarbeid med de fleste kommunene i planområdet. KPH registrerer at sjø, hav og ferskvann ikke er gitt plass i arbeidet. De aktuelle områdetypene kan deles inn i "Statlig sikrede friluftslivsområder", "svært viktige friluftslivsområder", "viktige friluftslivsområder" og "registrerte friluftslivsområder". Vi har lagt inn statlige sikrede friluftsområder i plankartet. Kartleggingen er utover dette benyttet i forbindelse med konsekvensutredning av enkelttiltak i Del 2.

2.6 Akvakultur (6400) og kombinert formål akvakultur/ferdsel/fiske (6800)

Akvakulturområder (A) omfatter godkjente lokaliteter for fiskeoppdrett. Områdene omfatter areal for oppankrings- og fortøyingsanlegg over sjøoverflaten og ferdselsforbudssone. Områdene er prioritert eksklusivt for oppdrett. Dette er områder som er helt avklart i forhold til andre interesser. Et oppdrettsanlegg setter restriksjoner på annen bruk av området (oppdrettslovens § 14). Det er forbud mot ferdsel 20m fra, og fiske 100m fra anleggene. Dette gjelder ikke bunnkultur av skjell. Bestemmelsene kan angi hvilke former for oppdrett og arter som tillates, evt. ikke tillates. Anleggenes deler som er i overflaten og som kan være til hinder for ferdsel slik som merder, forflåte ol. og bøyer skal ligge innenfor A-området.

Fortøyninger som ikke er til hinder for ferdsel kan gå inn i tilsluttende flerbruksformål. Flerbruksformål akvakultur og ferdsel og fiske (AFF) settes av i tilknytning til akvakulturområder. I disse områdene kan fortøyninger til akvakulturanlegg etableres på -2m inn mot land, ellers på -25 m. Det er ikke tillatt med installasjoner som er til hinder for ferdsel i disse områdene. Dette gir mulighet for å sette av større områder for fortøyninger og dermed gi økt fleksibilitet for endringer internt på oppdrettslokalitetene.

Den som skal drive akvakultur må ha konsesjon, og være registrert som innehaver av akvakulturtillatelse i akvakulturregisteret. Akvakulturtillatelsen gir rett til produksjon av bestemte arter på avgrensede geografiske områder (lokaliteter), med de til enhver tid fastsatte begrensninger av tillatelsens omfang. Det kan i henhold til til akvakulturløven (§6) gis tillatelse til akvakultur dersom:

- *det er miljømessig forsvarlig,*
- *kravene i § 15 om forholdet til arealplaner og vernetiltak er oppfylt avveiningen av arealinteresser etter § 16 er foretatt, og*
- *det er gitt tillatelser som kreves etter: lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet m.v., lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og om avfall, lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann, og -lov 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvann.*

Fylkeskommunen er tildelingsmyndighet, og har et koordinerende ansvar for saksbehandlingen mht andre interesser. Dvs at søknad skal behandles etter alle særlovene før det blir foretatt en endelig behandling etter akvakulturløven. Uansett områdekategori i arealplanen skal en søknad gjennom full utredning (konsesjonsbehandling med offentlig høring og konsekvensutredning). En egen forskrift styrer prosessen; "Forskrift om samordning og tidsfrister i behandlingen av akvakultursøknader".

Akvakulturregelverket stiller strenge vilkår for drift av akvakulturanlegg. En laksekonsesjon trenger minimum tre lokaliteter med en viss innbyrdes avstand for å oppnå et godt driftsopplegg med brakklegging av lokaliteter og generasjonsadskilt drift. Lakseoppdrett og annen type fiskeoppdrett har det største kravet til lokalitetene når det gjelder dybde, areal og vannutskiftning. Tradisjonelle kystsoneplaner med små områder avsatt til akvakultur i tilknytning til anlegg på land, uten tilpasning til smittehygiene, andre kommuners kystsoneplaner og økosystembetragtninger er lite relevant for en slik ny lokalitetsstruktur. KPH benytter Strømmodell Nordland i samarbeid med HiÅ for å konsekvensutrede nye tiltak og gi innspill til områdeforvaltning. KPH har fokus på å avsette

så store flerbruksområder inklusive akvakultur at områdeforvaltning kan gjennomføres. For å oppnå målsettingen om tilstrekkelig areal til oppdrettsnæringen innen en bærekraftig ramme er følgende retningsgivende i planleggingen:

- Områder der det ikke er avdekket større interessekonflikter av nasjonal, regional eller lokal karakter, og som er dypere enn 20 m, legges ut som "Bruk og vern av sjø og vassdrag". Dette med unntak av områder som er avsatt som hensynsoner for natur og friluftsliv.
- Etablerte akvakulturanlegg inklusiv fortøyningsareal er avsatt som enbruks akvakultur.
- KPH har manuelt georeferert alle fortøyningsareal (anleggenes arealbeslag på sjøbunnen) i planområdet og satt av etablerte anlegg i overflaten som enbruks akvakultur og tilstøtende areal med fortøyninger dypere enn 25 m som kombinert formål AFF.
- KPH har gjort vurderinger av områdeforvaltning basert på Strømmodell Nordland.
- Alle nye akvakulturtiltak som er konsekvensutredet og satt av som enbruks akvakultur og fortøyningsareal som kombinert formål.

Kunnskapen om eksisterende akvakulturanlegg er av god kvalitet. Kunnskapsgrunnlaget for å kunne sette av nye områder utelukkende for akvakultur er derimot mangelfull. Her er marine grunnkart og strømmodellering nødvendig for å kartlegge egnetheten av et område i forhold til en eventuell konkret akvakulturlokalisering. KPH har tatt utgangspunkt i innspillene til planen og arbeidet for å få på plass nødvendige avklaringer på bakgrunn av disse. Eksisterende akvakulturanlegg og nye innspill er kartfestet med eget arealformål "akvakultur".

2.7 Kombinerte formål

I tillegg til den enkelte brukskategori gir loven anledning til å kombinere to eller flere etter behov. Dette er områder med høy verdi for flere brukstyper, men hvor disse generelt likestilles i forhold til hverandre. Ferdsel-, fiske- og friluftslivsområder (FFF) brukes når det i planprosessen er dokumentert spesielle interesser, for eksempel hyttefelt (som ikke ønskes kombinert med akvakulturanlegg eller naturformål), eller når kommunen ønsker å styre plasseringen av anlegg og inngrep spesielt. De fleste interesser i sjøen knytter seg til de landnære områdene. Disse områdene blir derfor i størst grad planlagt som viktige områder for allmenn flerbruk. Men spesielt er det friluftsliv og lokale fiskeriinteresser en søker å ivareta gjennom denne arealbrukskategorien. Det er avsatt områder

til akvakultur enten i kombinasjon med andre formål eller bare til akvakultur. Det er også avsatt områder som fra 25m under vannoverflaten og ned til havbunnen kan benyttes til fortøyninger for akvakulturanlegg. Områdene er merket A-25. Fra overflaten og ned til 25 meters dybde er arealene merket A-25 avsatt til bruk og vern av sjø og vassdrag (tillatt med natur, ferdsel, fiske og friluftsliv inkl. akvakultur).

2.8 Hensynssoner (§ 11-8 a-f)

Hensikten med en hensynssone er å kunne vise viktige hensyn og interesser i tillegg til og uavhengig av hvilket arealformål som gjelder i et område. Hensynssoner brukes for få fram forhold og restriksjoner som man ellers ikke får fram gjennom arealformål og bestemmelser. Bruk av hensynssoner må vurderes i samspill med arealformål og bestemmelser og begrenses til vesentlige forhold. I hensynssone for bevaring av naturmiljø/hensynssone friluftsliv/hensynssone reindrift kan det jf. PBL § 11-8 c) gis retningslinjer om begrensninger av virksomhet og vilkår for tiltak for å ivareta interessen i sonen. Det kan dessuten gis retningslinjer om hvilke hensyn som skal vektlegges ved praktisering av annen lovgivning så langt kommunen er tillagt myndighet etter vedkommende lov. Fordelen med å bruke hensynssonen i forbindelse med naturmiljø, friluftsliv eller reindrift er, at det kan avsettes et område på tvers av planformål hvor det sikres at det tas hensyn til bevaring av naturmiljø eller friluftslivet. Ulempen med å bruke hensynssonen i denne forbindelsen er, at det ikke kan knyttes bestemmelser til hensynssonen, og dermed er hensynet til bevaring av naturmiljøet eller friluftslivet ikke juridisk forpliktende. Mange hensynssoner oppå hverandre kan også gi uryddige kart. Se forslag til retningslinjer for hensynssoner etter PBL § 11-8 c). Følgende hensynssoner er benyttet i KPH, jf. PBL § 11-8:

PBL § 11-8 a) Aktsomhets-, sikrings-, støy- og faresoner med angivelse av fareårsak eller miljørisiko.

Det kan gis bestemmelser som forbyr eller setter vilkår for tiltak og/eller virksomheter, jf. § 1-6, innenfor sonen. I forbindelse med innflyvning til Brønnøysund Lufthavn ba AVINOR om at det settes av en sikringssone.

Denne går også ut i sjø og er kartfestet i KPH. Rød sone (H210) og gul sone (H220) med egne krav i standarden når det gjelder bygg og anlegg som etableres.